

§ 11 godkendelse af svinebesætning

**Vallebovej 1
4735 Mern**

Matr. Nr. 2a Tolstrup By, Øster Egesborg m.fl.

Stamoplysninger

Virksomhedens navn:	Skovlukkegård
Virksomhedens placering	Vallebovej 1, 4735 Mern
Virksomhedens art	Landbrug, søer og smågrise
Virksomhedsejer	Palle Tærsker
Matr. Nr.	2a m.fl.
Ejerlav	Tolstrup By, Øster Egesborg m.fl.
CVR nr.	25927591
Ejendomsnummer	3900001802
CHR nr.	94572
Godkendelsesdato	21. oktober 2013
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Resume og samlet vurdering.

Palle Tærsker har ansøgt om en miljøgodkendelse i henhold til husdyrlovens¹ § 11 for sin ejendom, Vallebovej 1, 4735 Mern.

Besætningen ønskes udvidet fra 113,6 DE til 122,5 DE. Produktionen vil efter godkendelsen være 300 årssøer, 140 polte (60-108 kg) og 10.000 smågrise.

Der ønskes opført 2 eller 3 nye smågrisecontainere (bilag 1). Alle andre bygninger forbliver uændrede.

Miljøgodkendelsen omfatter bedriften Vallebovej 1, 4735 Mern samt alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 25927591.

Der dyrkes 107 ha som der også udspreddes husdyrgødning på. Gyllen udbringes på ejede/forpagtede arealer.

Vordingborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring og udvidelse af so – og smågrisebesætningen på Vallebovej 1, 4735 Mern i henhold til de gældende regler.

¹ Lov nr. 1572 af 20.12.06 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

1. Indholdsfortegnelse

Stamoplysninger	2
Resume og samlet vurdering.	3
1. Indholdsfortegnelse	4
2. Generelle forhold	6
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
3.1 Beskrivelse af ejendommen	10
3.2 Faste afstandskrav	10
4. Husdyrhold og staldindretning	12
4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning	12
4.2 Staldindretning	13
4.3 Ventilation	13
4.4 Energi- og vandforbrug	14
4.5 Restvand og regnvand	15
4.6 Affald	16
4.7 Fodring	17
4.8 Driftsforstyrrelser og Uheld	18
5. Gødningstyper, mængder og håndtering af husdyrgødning	19
5.1 Fosfor og lavbundsarealer	19
5.2 Nitrat	20
5.3 Nitrat til grundvand	22
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	22
6.1 Lugt	22
6.2 Støj	23
6.3 Transport	25
6.4 Lys	26
6.5 Ammoniak	26
6.6 Skadedyr	26
6.7 Støv fra anlæg og maskiner	27
7. Påvirkning fra arealerne og anlægget	27
7.1 Beskrivelse af arealerne	27
7.2 Påvirkning af beskyttede naturtyper	27
7.3 Påvirkning af bilag IV arter	28
7.4 Påvirkning af vandløb	29
7.5 Påvirkning af Kystvande	31

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	31
8.1 Management	31
8.2 Staldteknologi.....	32
8.3 Fodring	32
8.4 Energi og ressourcer	32
8.5 Opbevaring af husdyrgødning	33
8.6 Beregning af BAT-emissionskrav.....	34
8.7 Samlet vurdering af BAT.....	35
9. Alternative løsninger og 0-alternativet	35
10. Husdyrbrugets ophør	35
11. Egenkontrol.....	35
Bilag 1. Situationsplan over ejendommen	37
Bilag 2. Oplande der afvandes til.....	38
Bilag 3. Transportveje	39
Bilag 4. Områder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.....	40
Bilag 5. Bufferzoner for § 7 områder i forhold til ammoniakdeposition	41
Bilag 6. Kort over nitratklasser	42
Bilag 7. Kort over fosforklasser	43
Bilag 8. Natura 2000 områder	44
Bilag 9. Kort over vandløb	45
Bilag 10. Beredskabsplan	46

2. Generelle forhold

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdets størrelse, gyldighed og retsbeskyttelse.

Vordingborg Kommune har vurderet at udvidelsen er ubetydelig for naboer, og det er derfor fravalgt at sende godkendelsen i 3 ugers nabohearing jf. husdyrlovens § 56 stk. 2. Landbruger og konsulent har haft den i høring i 14 dage i henhold til forvaltningsloven. Årsagen til at den ikke har været i høring er, at Vordingborg kommune har vurderet, at naboer ikke vil være i stand til at lugte, at der er 8 DE mere på ejendommen, samtidig er den bygningsmæssige ændring så lille, at det vurderes ubetydeligt. Det er også sammenholdt med reglen om, at dyrehold under 15 DE bare skal anmeldes, det er med til at underbygge at ændringen er så lille at naboer ikke vil kunne mærke ændringen.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune godkendelse til udvidelsen og ændringen af svinebedriften på de vilkår som fremgår af denne godkendelse. Det er endvidere Vordingborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Bedriften skal ud over denne miljøgodkendelse også leve op til de enhver tid gældende love og bekendtgørelse for landbrug. Dette gælder også selvom reglerne kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Meddelelsespligt – anlæg, arealer og ejerforhold

Såfremt der foretages ændringer på bedriften, skal kommunen orienteres, og foretage vurdering om eventuelle ændringer, skal udløse krav om et tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemandsarealer) kan ske uden en godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i husdyrbekendtgørelsen².

Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 21.10.2021. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven.

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering jf. 17 i husdyrbekendtgørelsen¹. Den første revurdering skal dog foretages efter 8 år.

Det skal bemærkes, at Vordingborg Kommune altid kan ændre vilkårene for bedriftens egenkontrol.

Godkendelsen bortfalder, hvis ikke byggeriet er påbegyndt inden 2 år og udnyttet inden 4 år fra godkendelsesdatoendelsesdatoen.

² Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Hvis den meddelte godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens akter

Følgende sagsakter er indgået i sagen:

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 53035 version 3

Andet supplerende materiale

Afgørelsen er sendt til

Ansøger, Palle Tærsker, Vallebovej 1, 4735 Mern

Kopi af afgørelsen er sendt til

Gefion, att. Ann Frost, af@gefion.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Mashedøgade 20, 2100 Kbh. K. dnvordingborg-sager@dn.dk

Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

DOF storstrøm v/Michael Thelander, vordingborg@dof.dk

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen er tillige vurderet i forhold til habitatdirektivet³

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen om miljøgodkendelse kan påklages til Natur og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsens annoncering. Det vil sige inden den 21. november 2013.

Natur og Miljøklagenævnet kan bestemme, at en klage har opsættende virkning.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen fremsendes til Vordingborg Kommune, som videresender den til Natur og Miljøklagenævnet sammen med sagens øvrige bilag.

Klageberettiget er ansøger, diverse organisationer og enhver som har væsentlig individuel interesse i sagen. Klageberettigede modtager en kopi af godkendelsen med posten. Andre er orienteret ved annonce på Vordingborg Kommunes hjemmeside den 24. oktober 2013.

Såfremt afgørelsen påklages vil dette blive meddelt ansøger.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jf. husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder fra annoncering af afgørelsen.

Med venlig hilsen

Line Brandt Dissing
Miljøsagsbehandler

Vilkår for generelle forhold

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsskema 53035, version 3 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Midt i det sydsjællandske landskab, 1,5 km. syd for Ø. Egesborg og 750 m vest for landsbyen Tolstrup, ligger den ca. 65,8 ha store landbrugsejendom Skovlukkegård, Vallebovej 1, 4735 Mern, som udelukkende består af matr. nr. 2a, Tolstrup By, Ø. Egesborg. Den store matrikel er opstået ved sammenlægning af min. 3 tidligere ejendomme; den oprindeligt blokudskiftede Skovlukkegård samt 2 tidligere "lagkagestykker" fra Tolstrups stjerneudskiftning.

Ejendommen drives i dag med svine- og planteavl. Bygningssættet består af et traditionelt, 4-længet gårdanlæg i hvidpudsede mursten fra år 1900, maskinhus med træbeklædning fra 1940 og en nyere, 1859 m² stor grisestald med facader med norsk marmor, opført i 2001. Hertil kommer 2 stk. blanke, 12,5 m høje kornsiloer, opført i 2003.

Området, som ejendommen ligger i, er jf. Vordingborg Kommunes kommuneplan 2009-2021 udlagt til jordbrugsområde. Landskabet omkring ejendommen fremstår som et forholdsvis storskala, intensivt udnyttet landbrugslandskab med spredtliggende gårde og mindre beboelsesbygninger.

Selve Skovlukkegård ligger ca. 60 m.o.h. på nordsiden af Sydsjællands højdepunkt Kulsbjerg, hvor de højestliggende og mest kuperede områder af nordskrånningen domineres af store skovområder. Vallebo Skov udgør ejendomsskellet mod syd og afkaster 300 m skobyggelinje på en del af ejendommens markareal, dog ikke på den bebyggede del. De gamle ejendomsskel mellem markerne eksisterer ikke længere .

Nord for skoven åbner landskabet sig med vidstrakte udsigter mod nord, hvor det svagt kuperede morænelandskab skråner markant ned mod Ø. Egesborg med omkring 30 m på blot 1 km.

Eneste beplantning på Skovlukkegård er levende hegn mod vest og nordvest omkring den ældre bygningssmasse. Den nye svinestald ligger helt frit i det åbne landskab.

Pga. det bølgede terræn omkring ejendommen virker driftsbygningerne dog ikke dominerende i landskabet og er kun fuldt synlige fra ganske få indsynsvinkler. Fra Skovhusevej er ejendommen kun synlig set direkte fra øst, umiddelbart syd for Tolstrup landsby, mens indkig længere syd fra ikke er muligt, dels pga. skoven, dels pga. bakken Ravnebjerg.

I en afstand af ca. 1 km hele vejen omkring Skovlukkegård er stort set kun driftsbygningernes tagflader og de to kornsiloer synlige. Også fra den vestlige del af Tolstrup landsby er der kig til ejendommen ad Vallebovej, men først ca. 300 m fra byen, omkring det tidligere ejendomsskel, passeres et lille bakkedrag så der er fuldt indkig til bygningerne, der således først helt "inde på ejendommen" opleves som dominerende og markante.

Det vurderes, at opførelsen af de 3 smågrisecontainere (bilag 1), der kun er ca. 3-3,5 meter høje og opstilles som tilbygninger til svinestalden mod øst, kan ske uden væsentlig landskabelig påvirkning.

Området er udlagt til Jordbrugsformål og ejendommens fritliggende placering umiddelbart udenfor landsbyen Tolstrup gør det ikke nødvendigt at stille vilkår om skærmende beplantning, farvevalg e.l. for at bevare landskabets oplevelsesmæssige værdier.

Den store svinestald og de nye smågrisecontainere kunne skjules i landskabet ved etablering af skærmende beplantning øst for bygningerne. Det vurderes imidlertid, at Skovlukkegårds historiske tilknytning til landsbyen Tolstrup bedre bevares og formidles ved ikke visuelt at ødelægge kigget til gården fra byranden – og samtidig må oplevelsen af et synligt, aktivt, fritliggende landbrug vel også siges at være helt naturlig midt i et område, der er udpeget til Jordbrugsområde!

3.1 Beskrivelse af ejendommen

Generelt	Ejendommen fremstår meget harmonisk med rolige farver, og der er renholdt og vedligeholdt på hele ejendommen.
Facadebeklædning	Stalden er opført i norsk marmor, resten af bygningerne på ejendommen er hvidpudsede
Taghældning/ materiale	Grå eternit med hældning på ca. 15 gr.
Højde på bygning	Bygningen har en højde på ca. 7,5 m til kip.
Grundplan	Stald på ca. 1.800 m ²
Anvendelse	Sohold, smågrise, polte

Der er en eksisterende gyllebeholder på 2.600 m³. Den er opført i grå betonelementer og ligger ca. 2-2,5 m over terræn.

Bygningerne er afskærmet mod vest og nordvest af ældre beplantningsbælte. Der er pt. ikke planer om ny beplantning på ejendommen.

3.2 Faste afstandskrav

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m): Egne boringer er nedlagt.
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m): ukendt, > 500 m til nærmeste boring.
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m): ca. 520 m til vandløb vest for ejendommen.
- Offentlig vej og privat fællesvej (15 m): ca. 30 m målt fra stalden.
- Levnedsmiddelvirkksomhed (25 m): ukendt - mere end 25 m
- Beboelse på samme ejendom (15 m): ca. 22 m til bolig målt fra stalden.
- Naboskel (30 m): ca. 30 m målt fra stalden.
- Nabobeboelse (50 m): ca. 315 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Vallebovej 8).
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m): ca. 550 m til byzone i Tolstrup (L0704).
- Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. (50 m): ca. 550 m til Tolstrup (blandet bolig og erhverv).

- Område i landzone med "samlet bebyggelse" (50 m): ca. 650 m til ejendom i Tolstrup, som er grundlag for den samlede bebyggelse.

Jf. oplysninger fra www.miljøportalen.dk

Der er angivet afstanden fra det eksisterende staldanlæg i forhold til følgende:

- Naturområde med særlige naturbeskyttelsesinteresser(Natura 2000) – > 3.000 m.
- Beskyttede naturtyper med ammoniakbufferzoner – ejendommen ligger på kanten af et område (bufferzone II)
- Områder med landskabelig værdi – ikke oplyst i kort.arealinfo.
- Uforstyrrede landskaber – ikke oplyst i kort.arealinfo.
- Råstofinteresseområde – ejendommen ligger indenfor område.
- Kulturmiljø – ikke oplyst i kort.arealinfo.
- Fredninger – nærmeste fredning er Troldbjerg Skov beliggende ca. 2.000 m vest for ejendommen.
- Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering – der er 500 m fra stalden og til nærmeste lavbundsområde mod øst.
- Skovrejsningsområder – ikke oplyst i kort.arealinfo.
- Naturområde omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 – ca. 900 m syd for stalden.
- Potentielt ammoniakfølsom skov – 375 m mod syd.
- Beskyttede naturarealer (§ 3) – inden for 500 m fra stalden ligger 4 vandhuller.
- Skovbyggelinie – ca. 80 m til skovbyggelinie mod syd.
- Sø- og åbeskyttelseslinie – mere end 3.000 m til åbeskyttelseslinie nordøst for ejendommen.
- Kirkebyggelinie – ca. 1.350 m til kirkebyggelinie i Øster Egesborg.
- Fortidsmindelinie – ca. 160 m til beskyttelseslinie for fortidsminde (rundhøj) beliggende nordvest for ejendommen.
- Beskyttede sten- og jorddiger – ca. 95 m øst for ejendommen.

4. Husdyrhold og staldindretning

I dette afsnit beskrives husdyrholdets størrelse og sammensætning. Desuden gives en beskrivelse af staldindretningen på husdyrbruget og husdyrbrugets samlede anlæg.

4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning

Der ønskes en produktion på 300 årssøer, 10.000 smågrise og 140 polte (60-108 kg). Af hensyn til lugt, må der aldrig være flere dyr på stald ad gangen end det godkendte antal.

Tabel 4.1 Dyrehold før udvidelsen

	Antal	Indgang	Afgang	DE
Søer	310	-	-	72,1
Smågrise	8.300	7,2	30	41,5
DE i alt				113,6

Tabel 4.2 Dyrehold efter udvidelsen

	Antal	Indgang	Afgang	DE
Søer	300	-	-	69,8
Smågrise	10.000	7,3	32	50
Polte	140	60	108	2,7
DE i alt				122,5

Vilkår

4.1 Produktionens maksimale omfang og sammensætning:

Besætningen	Max produktion af dyr pr år
Årssøer	300
Polte (60-108 kg)	140
smågrise	10.000

4.2 Ind- og afgangsvægten for smågrise er at betragte som et gennemsnit over et år, der må variere med +/- 5 %. Dog må det samlede antal producerede smågrise aldrig overstige 10.000 grise pr. planår

Der må være mere end 300 årssøer på ejendommen.

4.3 Husdyrbruget skal føre registreringer over produktionen på husdyrbruget. Registreringerne kan bestå af slagteriafregninger, udskrifter fra E-kontroller eller lignende og gå mindst 5 år tilbage i tiden.

4.2 Staldindretning

Farestalden er indrettet med kassestier med delvist spaltegulv, løbestalden og drægtighedsstalden er indrettet med delvist spaltegulv. Smågrisestaldene er toklimastalde med delvist spaltegulv, og polteafsnittet er med delvist spaltegulv.

Til soholdet er der ca. 325 stipladser, til poltene ca. 35 stipladser og til smågrisene ca. 1.550 stipladser.

De nye smågrisecontainere vil være indrettet med fastgulv og spalter og overdækning over en del af det faste gulv

Tabel 4.3 Placering af dyreholdet

	Antal stipladser	Antal producerede dyr
Søer	325	300
Polte	35	140
Smågrise	1.550	10.000

4.3 Ventilation

De nye klimacontainere vil blive etableret med undertryksventilation.

Ventilationsprincippet i farestalde og smågrisestalde er diffus undertryksventilation, hvilket vil sige, at luften trækkes ned gennem loftpladerne, og føres bort gennem luftafkast i tagfladen.

Ventilationsafkastene er indtegnet på vedlagte situationsplan. I løbe- og drægtighedsstaldene er der også undertryksventilation, dog med loftventiler til luftindtaget.

Ventilationssystemet reguleres efter den aktuelle belægning. Der udføres en jævnlig rengøring (ved hvert holdskifte) og tilsyn af ventilationskanaler og ventilatorer, herved fjernes snavs mv. som kan yde modstand og forøge strømforbruget. Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølernes indstilling og nøjagtighed. Der installeres trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi. Det er oplyst, at der er ved strømsvigt og høje temperaturer i stalden er etableret alarm på ventilationssystemet. Nødventilation kan etableres manuelt.

Vilkår

- 4.4 Ventilationsanlægget skal rengøres og vedligeholdes, så det fungerer optimalt.
- 4.5 Ventilationsanlægget skal mindst 1 gang årligt efterses af et ventilationsfirma så optimal drift sikres. Dokumentation for dette skal være i miljømappen i mindst 5 år.
- 4.6 Miljømappen skal tillige indeholde en registrering af uheld og driftsnedbrud i ventilationsanlægget. Registreringen skal ske indenfor 1 uge fra uheldet/driftsforstyrrelsen og opbevares i mindst 5 år.

4.4 Energi- og vandforbrug

I dette afsnit ses på forbruget af energi og vand i bedriften.

Tabel 4.4 Forbrug af ressourcer

	Nudrift (faktiske tal)	Efter ændringen (estimeret)
Vandforbrug	4.304 m ³	4.500 m ³
El	163.000 kWh	170.000 kWh
Fyringsolie til stald	6.500 L	7.000 L
Dieselolie	Ca. 7.500 L	uændret

Energi

Elektricitet anvendes til foderanlæg, ventilation samt belysning i stalde, kontor og i beboelse. Bedriftens årlige energiforbrug til driften forventes at stige fra ca. 163.000 kWh/år til 170.000 kWh/år efter udvidelsen. Energiforbruget er beregnet ud fra nøgletal.

Da driften af jord forbliver uændret, vil energiforbruget udelukkende øges som følge af et øget antal gylletransporter. I nudriften bruges ca. 7.500 liter diesel/år. I ansøgt drift forventes et tilsvarende forbrug på denne ejendom.

Vand

Stalden forsynes med vand fra Røstoft Vandværk. Bedriftens årlige vandforbrug, forventes at stige fra ca. 4.303 m³/år til ca. 4.500 m³/år efter udvidelsen. Der er indregnet vandforbrug til bolig, mandskab, vaskeplads og marksprøjte. Normtallene er noget lavere end det faktiske forbrug for denne bedrift. Der stilles derfor vilkår om at vandforbruget skal følges og nedbringes, hvis det er muligt.

Tabel 4.5 Fordeling af vandforbrug

	Før	Efter
Drikkevand*	2.102 m ³	2.430,6 m ³
Drikkevandsspild*	157,4 m ³	191 m ³
Vaskevand (stalder)	194,6 m ³	214,4 m ³
Vaskevand (maskiner)	25 m ³	25 m ³
Markvanding	0 m ³	0 m ³
Samlet vandforbrug normtal	Ca. 2.479 m ³	Ca. 2.861 m ³
Vandforbrug oplyst af ansøger (2012)	4.304 m ³	Ca. 4.500 m ³

*(Håndbog i svinehold 2007).

Der er etableret overbrusning over gødearealet i alle stalde. Dette bruges til reguleringen af grisenes kropstemperatur. Ydermere holder det spalterne rene og kølige. Dyrene gøder hermed hellere på spalterne end på det faste lejeareal.

Ved rengøring sættes staldene i blød, der lægges sæbe ud og derefter foregår rengøringen med højtryksrenser. Denne rengøringsmetode sikrer et lavt vandforbrug. Under det daglige arbejde i stalden laves visuel kontrol af om der er utætheder eller andet spild af vand. Alle lækager repareres så vidt muligt med det samme.

Vurdering

Elforbruget er estimeret ud fra normal. Det vurderes acceptabelt med en stigning, der svarer til stigningen i dyreholdet. Der stilles dog vilkår om, at elforbruget skal følges og søges minimeret.

Der vil ske en stigning i blanding og læsning af foder, det forklarer stigningen i forbruget af fyringsolie. Dieselforbruget vurderes ikke yderligere, det skal dog også registreres løbende.

Vilkår

- 4.12 Elforbruget skal registreres kvartalsvis på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i min 5 år i en "miljømappe", der skal opbevares på ejendommen.
- 4.14 Vandforbruget skal registreres kvartalsvis på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i min 5 år i en "miljømappe", der skal opbevares på ejendommen.
- 4.15 Olie og dieselforbruget skal registreres årligt. Registreringerne skal opbevares i min 5 år i en "miljømappe", der skal opbevares på ejendommen.

4.5 Restvand og regnvand

Herunder er redegjort for landbrugets håndtering af restvand og regnvand. Restvand omfatter spild af drikkevand, vaskevand. Regnvand fra tage og befæstede arealer føres til markdræn., jf. vedlagte situationsplan.

Tabel 4.7 Afledning af restvand og spildevand

	Før	Efter	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	352 m ³	405 m ³	Gyllebeholder
Regnvand på tage	1.200 m ³	1.200 m ³	Afledes til markdræn

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderen, men begge dele er medregnet som normal i gødningsberegningen.

Rengøring og desinficering

Smågrisestaldene vaskes efter hvert hold grise. Stierne sættes i blød og vaskes med koldt vand. Efter vask tørres staldene med varmekanon når nødvendigt.

Vilkår

- 4.17 Al vask af maskiner, redskaber samt udstyr til sprøjtning skal foregå på tæt, støbt plads med afledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

4.6 Affald

Ved en produktion på 300 søer, er der en dødelighed på ca. 10 %, dette vil svare til ca. 30 døde søer. Ved en produktion på 10.000 smågrise er der en dødelighed på ca. 2-3 %, dette vil svare til ca. 200-300 døde smågrise.

Døde dyr opbevares på fast areal med kadaverkappe eller i container på køl. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentnings-tidspunktet vil normalvis være indenfor en normal arbejdsdag. Placering af døde dyr fremgår på vedlagte beliggenhedsplan.

Tabel 4.8 Fast affald

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	1.000 kg pap. 1.000 kg plast.	1.000 kg pap. 1.000 kg plast.	Container	Preben Andersen. Afhentes ca. 7-8 gange årligt.
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	180	200	Container	Genbrugsstation
Jern	200-300 kg	200-300 kg	Maskinhus/værksted	Produkthandler eller genbrugsstation

Tabel 4.9 Beskrivelse af kemikalier generelt

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	100	100	Maskinhus/værksted	Preben Andersen. Afhentes ca. 7-8 gange årligt.
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	0	0		
Spildolie EAK kode 20 01 26	50-100 l	50-100 l	Maskinhus/værksted	DOG eller genbrugsstation
Veterinært affald (kanyler, tomme medicin flasker) EAK kode 18 01 03	100 glas flasker. 100 plast flasker. 10 kg. kanyler affald	120 glas flasker. 120 plast flasker. 10 kg. kanyler affald	Indendørs/kontor	Dyrlæge/apotek eller genbrugsstation

Pesticider

Sprøjtemidler opbevares i original emballage i aflåst skab i rum med støbt gulv uden afløb. Medicin opbevares i medicinskab på kontoret. Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering.

Olie og kemikalier

Der er ingen nedgravede olietanke på ejendommen.

Spildolie opbevares i dobbeltvæggede plastdunke i maskinhuset.

Der er en fyringsolietank på 1.200 l (fra 1998 og af mærket Roug) placeret udenfor stalden.

Der er desuden en dieselolietank på 2.500 l (fra 2008 og af mærket Roug) placeret udenfor maskinhuset.

Vordingborg Kommune vurderer at affald håndteres efter forskrifterne.

Vilkår

4.18 Spildolie skal opbevares under tag i dobbeltvægget beholdere på støbt gulv uden afløb i nærheden. Alternativt kan spildolie opbevares i beholdere som ikke er dobbeltvægget, hvis der tillige med de øvrige betingelser er støbt en opkant som kan tilbageholde min. indholdet af den største beholder.

4.19 Dokumentation for korrekt bortskaffelse af miljøfarligt affald skal opbevares i min 5 år i "miljømappen".

4.7 Fodring

Korn opbevares i 2 stk. udendørs kornsiloer á 250 t med rør til foderlade. Mineraler, soya, mm., opbevares i foderladen i stalden. Alt foder udfodres som tørfoder.

Korn formales og iblandes mineraler og soya, mm.

Tabel 4.10 Forbrug af foder:

Korn	Ca. 500 tons/år
Soja	Ca. 150 tons/år
Mineralblandinger	Ca. 30 tons/år

4.7.1 Fosfor

Der er foretaget en BAT beregning, jf. Miljøministeriets vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Søer (eksisterende stalde)	23,0	69,76	1.604,48 kg
Polte (eksisterende stalde)	20,5 x 0,826*	2,7	45,71 kg
Smågrise (eks. og nye stalde)	27,8	50	1.390,00 kg P
			3.040,19 kg P

* Korrektionsfaktor, jf. referenceligningen.

Kravet om maksimal udvaskning af fosfor er ikke overholdt uden tiltag, hvorfor der er indtastet korrigerede fosfortal (under 6) på de fleste arealer. Herved er kravet om maksimal fosforudvaskning overholdt. Der er indsendt dokumentation for fosfortallene.

Foderkorrektion

Uden tiltag lever ejendommen ikke op til det beregnede BAT krav. Der er derfor foretaget en foderkorrektion på søerne, således at kravet til fosfor pr. FE er reduceret til 4,59 g P/FE. Dette medfører en faktisk fosforproduktion på 3.038,79 kg P.

Da ejendommen overholder de beregnede BAT emissionsgrænseværdier med de valgte foderkorrektioner og aktuelle staldsystemer, er der ikke foretaget yderligere beregninger vedr. indførelse af yderligere teknologi til begrænsning af ammoniak og fosfor. Dette skyldes, at det ikke vurderes at være proportionelt, at indføre yderligere teknologi, da den miljøeffekt der opnås ikke er proportionel med investeringen.

Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af næringsstoffer i gødningen. Dette, sammenholdt med tildeling af beskæftigelsesmateriale, god management og god hygiejne, vil begrænse lugt og ammoniakfordampning i og fra stalden. Desuden er der opsat overbrusningsanlæg, som kan medvirke til at binde støv, og styre grisenes gødeadfærd. Især i sommerhalvåret kan overbrusning være med til at opretholde en god hygiejne i stierne og derigennem reducere risiko for lugtgener. Overbrusningsanlægget bidrager desuden til nedkøling af grisene i varme perioder.

Vurdering

Når grænseværdierne for fosfor er overholdt vurderes der ikke at kunne være en væsentlig virkning på miljøet fra fosforbelastningen.

Vilkår

4.20 Der må ikke være mere end 4,59 g P/Fes i foderet til søer.

4.8 Driftsforstyrrelser og Uheld

Beredskabsplanen og den tilhørende oversigtstegning beskriver, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer. Eventuelle medarbejdere instrueres i denne. Se bilag 10

Ventilationsanlægget har nødopluk, som ved strømsvigt eller ventilationssvigt lukker alle spjæld op. I den nye slagtesvinestald, er der koblet alarmopkald til mobiltelefoner i tilfælde af for høj/lav temperatur/strømsvigt. Alarmer kontrolleres minimum i forbindelse med tømning og rengøring af stalde. I forbindelse med udvidelsen, vil der blive etableret nødstrømsanlæg.

Gylleopbevaringen foregår i betongyllebeholdere uden spjæld og pumpe, etableret efter gældende forskrifter, hvilket betyder at den er modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger og beholderens bund og vægge er tætte.

Fyldning af gyllebeholderen sker ved, at staldenes træk og slip system anvendes og gyllen udsluses fra staldene til fortank, hvorefter der pumpes videre til gyllebeholder. Udslusning og pumpning sker manuelt og der er ikke risiko for gylleudslip i denne arbejdsgang.

Tømning af gyllebeholderen foregår ved, at tanken først omrøres og derefter suges gyllen op i gyllevognen med en traktorpumpe. Der er ikke fast gyllepumpe på gyllebeholderen, hvilket nedsætter risikoen for udslip af gylle. Desuden overvåges pumpningen.

Vurdering

Kommune vurderer, at forebyggelse af uheld samt driftsforstyrrelser er indtænkt i den daglige drift, og måden opgaverne håndteres på. Det vurderes, at den foreliggende beredskabsplan samt de stillede vilkår i forlængelse af denne, er tilstrækkeligt til at sikre, at et eventuelt uheld håndteres korrekt.

Vilkår

- 4.21 Beredskabsplanen skal altid forefindes på husdyrbruget og være opdateret, let tilgængelig og synlig.
- 4.22 Planens indhold skal være kendt af bedriftens ansatte og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

5. Gødningstyper, mængder og håndtering af husdyrgødning

5.1 Fosfor og lavbundsarealer

Landbrugsjord tilføres fosfor for at give næring til planterne. Tilføres der mere fosfor til jorden end der fraføres med planterne vil forforindholdet i jorden stige. Jordens evne til at tilbageholde fosfor falder jo større nettotilførelse af fosfor der er tale om. Når jorden er mættet vil den opløste fosfor blive tilført det omliggende vandmiljø ved udvaskning. Jordens indhold af fosfor som kan udvaskes udtrykkes ved et fosfor tal.

En del af udspretningsarealet ligger i P-klasse 0, 2 og 3, men da der i beregningerne er taget højde for fosforklassen er det ikke et problem (bilag 7).

Tabel 5.1 Fosforberegning

Klasser vedr. Fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor.	0,0	4,3 kg P/ha/år	13,0 kg P/ha/år
Pt. 4,0-6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	91,9	4,3 kg P/ha/år	8,3 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der ikke er overbelastet med fosfor	1,01	4,3 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	14,26	4,3 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Krav om P-overskud overholdt	Ja		
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-115,7 kgP		
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	28,4 kg P/ha/år		
P-raførsel, arealvægtet gennemsnit	22,3 kg P/ha/år		
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	6,1 kg P/ha/år		

Der udspreddes 28,4 kg P/ha/år og der fra føres 22,3 kg P/ha/år. Driftsformen medfører at der tilføres 6,1 kg P/ha/år mere end der er behov for.

Det vurderes ud fra beregningerne, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udspredningen må dog ikke være større, end nitratklasserne giver mulighed for.

5.2 Nitrat

Landbrugsarealer som afvander til Natura 2000 områder eller andre kvælstoffølsomme områder er omfattet af fastsatte krav til kvælstofreduktion. Der opereres med 3 nitratklasser. Nitratklasse 1, 2 og 3. Jo højere nitratklasse jo mindre må husdyrtrykket være på markerne uden yderligere restriktioner som f.eks. ekstra efterafgrøder.

Størstedelen af udspreddningsarealet er beliggende i nitratklasse 3 (bilag 6). Det reelt anvendte husdyrtryk på ejendommen er 1,14 DE/ha. Årsagen til at det reelle dyretryk må være højere end det maksimale er, at der sker tiltag på ejendommen f.eks. i form af sædskifte med mindre udvaskning.

Den maksimalt tilladte udvaskning er 38,4 kgN/ha, mens den reelle udvaskning er 36,8 kgN/ha (tabel 5.2). Da den reelle udvaskning er mindre end den maksimalt tilladte overholdes kravet til udvaskning.

Tabel 5.2 Nitratberegning fra ansøgningskemaet

DE reduktionsprocent	50 %
Det maksimale dyretryk	0,7 DE/ha
Det reelle dyretryk	1,14 DE/ha
Udvaskning af N KgN/ha DEmax	38,4
Udvaskning af N KgN/ha DEreel	36,8

Vurdering

Det vurderes at ansøgningen om udvidelse i forhold til beregningerne i husdyrgodkendelse.dk ikke vil give anledning til problemer med nitrat i forbindelse med udbringning da den reelle udvaskning er mindre end den maksimalt tilladte.

Gødningstyper

Herunder ses en oversigt over den producerede mængde husdyrgødning på ejendommen. Der produceres kun gylle, dvs. der ikke er møddingsplads eller markstakke på ejendommen.

Tabel 5.3 Total produceret gødningsmængde på ejendommen før og efter udvidelsen

Før (svinegylle)	10.644 kg N	2.850 kg P	114 DE
Efter (svinegylle)	11.457 kg N	3.039 kg P	123 DE

Der vil blive tilført mere husdyrgødning til arealerne end tidligere, dog er der tale om en meget lille stigning.

Vilkår

- 5.1 Der må ikke udspredes mere end 123 DE husdyrgødning på ejendommen svarende til 11.457 kg N og 3.039 kg P pr. planår.

Opbevaring af husdyrgødning

Herunder ses oversigt over ejendommens opbevaringskapacitet (tabel 5.4) og produktion af gylle (tabel 5.5).

Tabel 5.4 Beholdere på ejendommen

Beholder	Type	Overdækning	Byggeår	Kontrol	Kapacitet
Gyllebeholder	Betonbeholder	Flydelag	2001	2011	2.600 m ³
Fortank	Betonbeholder	Betonlåg	2001	-	20 m ³
Gyllekanaler	Beton	-	2001	-	120 m ³
Samlet opbevaringskapacitet					2.740 m ³

Tabel 5.5 Produceret mængde gylle

Dyreart	Antal	Gødningstype	Norm (t/dyr)	Gødningsmængde
Søer (farestald)	300	Gylle	1,68	504 m ³
Søer (løbe-/drægtig.)	300	Gylle	4,64	1.392 m ³
Smågrise	10.000	Gylle	0,144	1.440 m ³
Polte (60-108 kg)	140	Gylle	0,377*	53 m ³
Samlet flydende	3.336 m ³			

* Der er korrigeret for afvigende vægtgrænser: Polte (60-108 kg): 0,74.

Normtallene er fra Landbrugets Byggeblad 95.03-03 af d. 28.10.2009. Normtallene er korrigeret for vægt, hvor det er relevant. I disse tal indgår 0,4 m³ vand pr. m² beholderoverflade.

Ud fra ovenstående tabeller kan den samlede kapacitet udregnes. Det er som følgende:

Kapacitet til opbevaring gylle: 2.740 m³ / (3.336 tons /12 mdr.) = ca. 9,9 mdr.

Håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødningen fra produktionen er gylle. Gyllen opbevares i den eksisterende gyllebeholder med en kapacitet på 2.600 m³.

Gyllen udbringes med slæbeslanger.

Gyllebeholderen har naturligt flydelag. Da gyllebeholderen ligger mere end 300 m fra nærmeste nabobeboelse er der ikke lovgivningsmæssigt krav om fast overdækning af gyllebeholderne.

Vurdering

Ved udvidelsen af svinebesætninger stiger gødningsmængden. Den øgede mængde gødning samt spildevand og regnvand vurderes at kunne være i ejendommens gyllebeholder. Vordingborg Kommune stiller normalt krav om en opbevaringskapacitet på 1 år ved miljøgodkendelser, men vurderer at udvidelsen i dette tilfælde er så lille at det vil være uproportionalt at kræve yderligere opbevaringskapacitet. Der skal dog være fokus på, om opbevaringskapaciteten er stor nok efter at loven er skærpet.

Vilkår

- 5.2 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er udspretningsarealer og eventuelle gylleaftaler til.
- 5.3 Påfyldning af gylle skal ske på et støbt underlag, hvor der er mulighed for at opsamle gyllen, hvis der ikke bruges selvlæssende gyllevogn.

5.3 Nitrat til grundvand

Arealerne ligger hovedsageligt i områder med almindelige drikkevandsinteresser, men en del ligger også i særlige drikkevandsinteresser. Fire af markerne ligger delvist i indvindingsoplande. Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme områder i forhold til grundvandsbeskyttelsen.

Det vurderes ikke at give anledning til problemer for grundvandet, at der spredes gylle på arealerne, da der er et godt lerdække i området. Da der ikke er nitratfølsomme indvindingsområder der skal tages hensyn til, stilles der derfor ikke vilkår her.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette afsnit gennemgås de faktorer der kan give forurening og gener fra husdyrbruget.

6.1 Lugt

Ejendommen er placeret langt fra nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone.

Beregning af lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg beregnes i lugtenheder. Beregningen baseres på husdyrtype, kg dyr på stald (antal stipladser) og staldsystem. Geneafstandene beregnes ud fra anlæggets lugtenheder. Beregningen foregår dels ved hjælp af FMK-vejledningen og dels den nye lugtvejledning.

Geneafstanden vil blive kortere med en forøget produktion, men lugtgenekriterierne overholdes.

Tabel 6.1 Lugtgeneafstande

	Afstand til område	Lugtgenegrænse
Enkelt bolig, Vallebovej 6	294 m	104 m
Samlet bebyggelse, Tolstrup	643 m	185 m
Byzone,	1.900 m	330 m

Som det ses af ovenstående tabel 6.1 overholdes genekriterierne for hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig. Årsagen til at det er Vallebovej 6, der er med som nærmeste enkeltbolig er, at lugtgeneafstande kun måles til ejendomme uden landbrugspligt.

Vurdering

Det vurderes at udvidelsen af Vallebovej 1 ikke giver anledning til problemer med lugt. Ved sammenligning af lugtgenegrænsen og de reelle afstande ses det, at lugtgenegrænserne er overholdt for alle områder

Vilkår

- 6.1 Der skal til stadighed holdes en god staldhygiejne, herunder skal det sikres at stier og båse o.l. holdes tørre, samt at fodringsanlæg holdes rene.

6.2 Støj

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen.

Det kan f.eks. være:

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Tabel 6.2 Oversigt over støjklider på ejendommen

Støjkilde	Placering	Tidsrum
Ventilationsanlæg	I kip	Hele døgnet
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 06.00-18.00 alle dage
Foderanlæg	Hjemmeblander i placeret i tilknytning til stalden	Kan køre hele døgnet, men det hele foregår indendørs
Korntørring	I maskinhus	Normalt i høst plus 30 dage efter - hele døgnet
Kørsel med maskiner	Gyllevogne fra ejendom til udspretningsarealerne Kornvogne fra arealer til siloer og lign.	I højsæsonerne – hele døgnet

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Støj fra gylleudkørsel foregå kun i to højsæsoner; forår og sensommer. Støj fra kornvogne kun i høst.

For at begrænse støjgener kontrolleres og renses mekaniske installationer jævnligt, således at de fungerer optimalt og ikke giver anledning til unødigt støj.

Støjkilder i form af ventilationsafkast, udleveringsrum og fodersiloer fremgår af beliggenhedsplan.

Tabel 6.3 Støjgrænser

		Max. Støjniveau, dB(A)
Mandage – fredage	07.00 – 18.00	55
	18.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Lørdage	07.00 – 14.00	55
	14.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40

Vurdering

Der kommer ikke nye støjkilder til ejendommen. Da alle naboer ligger forholdsvis langt væk, vurderes det ikke nødvendigt at se yderligere på støjkilder. Der er dog stillet vilkår om max støjniveau fra stationære anlæg.

Vilkår

- 6.2 Virksomhedens stationære anlæg må ikke på noget tidspunkt overskride værdierne i tabel 6.3 i ethvert punkt i skel.
- 6.3 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.4 Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkår 6.2 er overholdt. Dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et firma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.5 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet

6.3 Transport

Nedenstående tabel viser det skønnede antal transporter. Det skal bemærkes at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende. I før situationen er der ca. 430 transporter til og fra ejendommen. I efter situationen er der ca. 450 transporter til og fra ejendommen (tabel 6.4). Transporter med lastbiler kommer nordfra fra Ørslevvej gennem Øster Egesborg og videre ad Præstetoften samt sydfra via Tolstrup og Stensved ad Skovhusevej (bilag 3).

Eksterne transporter til ejendommen kommer fra nord ad Ørslevvej gennem Øster Egesborg og ad Præstetoften eller Tolstrupvej. Sydfra kommer transporter fra Stensved ad Shovhusevej gennem Tolstrup.

Tabel 6.4 Oversigt over forventede antal transporter – bemærk antal er vejledende

	Før	Efter	
Gylletransport med traktor á ca. 25 tons	130	150	I sæsonen køres i døgndrift, hvis det skønnes nødvendigt.
Indtransport af korn med traktor	100	100	I høst køres i døgndrift.
Foder transporter	40-50	40-50	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs.
Indlevering af polte	0	4	Hverdage 06-18.
Afhentning af døde dyr	52	52	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs.
Udlevering af smågrise	26	26	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs.
Slagtesøer	26	26	Hverdage 06-18.
Diverse transporter,	50	50	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs.
	424-434	448-458	
Gns. antal pr. dag	1,19	1,25	

Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport indenfor normal arbejdstid.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret. Al gylle udbringes med gyllevogn.

Vurdering

Det vurderes ikke at have betydning for naboer, at der kommer flere transporter til og fra husdyrbruget, da landbruget ikke ligger i tæt bebygget område.

Vilkår

- 6.8 Transport gennem bymæssig bebyggelse (Tolstrup) i forbindelse med udbringning eller flytning af gylle må ikke ske i weekender og på helligdage.

6.4 Lys

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektører på ejendommen.

Der er opsat lys på gårdspladsen ved hjørnet af begge længerne, samt staldens vestgavl og langs stalden nordlige side. Alt lys betjenes manuelt. Det normale tidsrum for belysning er fra kl. 06.00 – 18.00, men der kan dog forekomme lys næsten hele døgnet ved ind- og udlevering af grise.

Vurdering

Det vurderes, at det kan være fordelagtigt med sensorer på noget af lyset udenfor, for at mindske tidsrummet hvor lyset er tændt og dermed spare på strømmen. Der er dog både fordele og ulemper ved sensorer, da det også tænder, når der er dyr (katte, harer osv.), der aktiverer det. Det kan give gener om natten, hvis lyset tænder og slukker hele tiden. Det er derfor op til ejer at vurdere om det vil være hensigtsmæssigt på denne bedrift med sensorer på noget af lyset.

6.5 Ammoniak

En del af det kvælstof, der fordampes fra stald, lager samt udbringning af gylle, føres med vinden og afsættes (deposition) i omgivelserne. Koncentrationen falder i takt med stigende afstand. Naturarealer inden for en afstand af 1 km vil kunne blive påvirket. Der er et overdrev indenfor denne afstand. Som følge heraf er den præcise påvirkning beregnet på de vigtigste naturtyper indenfor ca. 1.000 meter fra anlægget. Overdrevet er nærmere beskrevet og vurderet i afsnit 7.

Tabel 6.5 Emission fra staldanlægget

Samlede emission fra anlæg	1.350 Kg N/år
Meremission fra anlæg	56 Kg N/år

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning. De dele af produktionen, der ændres, er omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 %.

Derudover skal der foretages en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning). Denne beregning kan ses i afsnit 8.

6.6 Skadedyr

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr. Der benyttes rovfluer efter behov. Rovfluerne lever under spalterne, og deres larver spiser staldfluernes larver, således at formeringen reduceres væsentligt.

Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Soya og mineraler opbevares i foder laden. Laden rengøres jævnligt.

Der sørges for, at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, som opbevares overdækket.

Bekæmpelse af rotter foregår via fast aftale med Nomus A/S via DLG.

Vurdering

Det vurderes, at der holdes en god hygiejne som begrænser tiltrækning af rotter. For at sikre mest muligt mod tilhold af rotter stilles der vilkår om, at der skal foreligge en aftale om forebyggende rottebekæmpelse. Desuden stilles der vilkår om at der skal ske fluebekæmpelse. Det er kommunens vurdering, at ejendommen med de stillede vilkår har en god forebyggelse mod skadedyr.

Vilkår

- 6.10 Der skal til enhver tid være en aftale om forebyggende rottebekæmpelse.
- 6.11 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter).
- 6.12 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

6.7 Støv fra anlæg og maskiner

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår kun indendørs.

Det vurderes, at den daglige drift ikke vil give anledning til støvgener udenfor ejendommens eget areal. Desuden er afstanden til naboer stor. Der stilles derfor ikke vilkår for at reducere mængden af støv fra ejendommen.

7. Påvirkning fra arealerne og anlægget

7.1 Beskrivelse af arealerne

Arealerne er beliggende ca. 600 m fra landsbyen Tolstrup. Der dyrkes ca. 107 ha. Der tilføres husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,14 DE/ha. Alle arealer ligger i nitratklasse 3, samt i fosforklasse 3, hvorfor det maksimalt tilladte husdyrtryk, uden tiltag er 0,7 DE/ha. Der er derfor valgt et S8 sædskifte, hvorved den maksimalt tilladte udvaskning er overholdt.

Anlægget er beliggende ca. 750 m fra et overdrev, der er defineret som ammoniakfølsom natur (bilag 5). Inden for 1.000 meter fra anlægget ligger der flere områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, primært søer/vandhuller.

Der ligger flere beskyttede jorddiger i tilknytning til arealerne, men de ligger alle i markskel og bliver ikke påvirket af udvidelsen.

7.2 Påvirkning af beskyttede naturtyper

Produktionsudvidelsen er på 13 DE. Den samlede N-emission fra stald og lager bliver på 1.350 kgN/år, hvorfor naturarealer inden for en afstand af 750 m vil blive påvirket af udvidelsen.

Naturarealer inden for en afstand af 100 m fra udspretningsarealerne vil ligeledes kunne blive påvirket af det vindbårne kvælstof.

Udspretningsarealerne har tidligere fået/ får tilført gylle.

Vordingborg Kommune har ved besigtigelse i 2009 registreret følgende beskyttede naturtyper inden for en afstand af 750 m fra stald og lager samt inden for 100 m fra udspretningsarealerne (bilag 4), se tabel. Ved besigtigelsen har hver naturtype fået tildelt en estimeret naturtilstand fra 1-5 hvor 1= høj, 2= god, 3= moderat, 4= ringe, 5= dårlig.

Naturtype/ lok.nr.	Naturværdi	Særlige arter	Tålegrænse kgN/ha/år
Mose 568-3	3	Skov kogleaks	15-25
Sø 586-6	2	Dynd padderok, Langbladet ranunkel, Glanskapslet siv og Alm. sumpstrå	Eutrofieret (næringsstofbelastet)
Sø 581-1	3		Eutrofieret
Sø 582-1	3		Eutrofieret
Sø 583-1	4		Eutrofieret
Sø 584-1	3	Springfrø	Eutrofieret
Sø 584-2	3	Knippe star	Eutrofieret
Sø 583-3	3		Eutrofieret
Sø 586-2	3	Eng kabbeleje	Eutrofieret
Sø 586-3	mangler	Grøn frø og Tykakset star	Eutrofieret
Mose 586-4	3	Skov angelik	15-25
Sø 586-7	3	Alm. vandranunkel	Eutrofieret
Eng 604-2	3	Kær padderok og Glanskapslet siv	

Ca. 300 m fra staldanlægget ligger et skovområde (kategori 3 natur). Der er foretaget en konkret ammoniakdepositionsregning til denne potentielt ammoniak-følsomme skov. Der er en totalbelastning på 0,1 kg N/år og en merbelastning på 0,0 kg N/år.

Ammoniakdepositionen ligger således væsentlig under den værdi, der fremgår af bekendtgørelse nr. 291 af d. 6/4-2011, hvor den maksimalt tilladte merbelastning er sat til 1,0 kg N/ha pr. år.

7.3 Påvirkning af bilag IV arter

På bilag IV i EU's Habitatdirektiv er der listet en række dyr og planter (bilag IV arter), som medlemsstaterne har en særlig forpligtigelse til at beskytte. Vordingborg Kommune ligger inden for det naturlige udbredelsesområde for Springfrø, Stor Vandsalamander og Markfirben.

Vordingborg Kommune har kendskab til forekomst af en bilag IV art i området omkring udspretningsarealerne, nemlig Springfrø. Det vil også være forventeligt, at Stor Vandsalamander findes i området, idet den er almindeligt forekommende i Vordingborg Kommune. Det kan derfor ikke udelukkes, at denne beskyttelseskrævende art også kan leve eller yngle i et eller flere af vandhullerne, der vil blive påvirket af produktionsudvidelsen.

Vurdering

Der har været udbragt husdyrgødning på arealerne før.

Baggrundsbelastningen i Vordingborg Kommune på ca. 12 kgN/ha/år.

Det er natursekretariatets vurdering, at tålegrænserne for de beskyttede naturtyper eller anden sårbar natur ikke vil blive overskredet pga. udspredningen. Der vil derfor ikke ske en uacceptabel påvirkning af disse. Det kan også udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, idet der er mere end 7 km til nærmeste (bilag 8).

Det er således heller ikke nødvendigt at foretage en egentlig konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området eller af bilag IV arter.

Det vurderes ligeledes, at der ikke vil ske en negativ påvirkning af bilag IV arter, herunder deres yngle- og levesteder.

Konklusion

Produktionsudvidelsen kan godkendes i forhold til naturinteresserne.

7.4 Påvirkning af vandløb

Udspretningsarealerne ligger i og udenfor Natura 2000 områder. Udspretningsarealerne afvander via et vandløbssystem (Mern å) ud i Bøgestrømmen.

Bøgestrømmen har en generel målsætning, som dog ikke er opfyldt. Ifølge vandrammedirektivets målsætning skal Bøgestrømmen opnå god økologisk tilstand i 2015 her karakteriseret ved en udbredelse af ålegræs i hele dybden. Det forventes ikke, at denne målsætning kan nås.

Landbruget bidrager med over halvdelen af kvælstoftilførslen. Derimod stammer over halvdelen af fosfortilførslen fra spredt bebyggelse og byområder. Denne næringsstofbelastning har medført store bestande af trådalger på de lave vandområder nær kysten. Påvirkningen er begrænset i de dybere og mere strømfyldte områder. Her forekommer der mange steder tætte bede af ålegræs og havgræs.

I nærheden af udspretningsarealerne ligger Mern å systemet (bilag 9), som består af Øster Egesborg-vandløbet og Præstemarks-vandløbet.

Nedenstående skema viser målsætningen for vandløbene (data fra Danmarks miljøportal). God økologisk tilstand (GT), Godt økologisk potentiale (GP), Generel målsætning (GM) (målsætning i forbindelse med vandplanen)

Vandløbsnavn	Stations nr.	Nuværende Fiske målsætning / nuværende tilstand	Vandplansmålsætninger / Fauna målsætning regionplan (nuværende)	Nuværende tilstand Fauna	Fysiske forhold
Præstemarksvandløbet	17.21.10	B1 / Tilfredsstillende (2003)	GT 6 / 5	1993-2003: 5-6 2003: 6	Dårlige
Øster Egesborg vandløbet	17.22.10	B3 / Ikke tilfredsstillende (2003)	GT 5 / 5	1993-2013: 2-5 2013 : 4	Acceptable
	17.22.12	B3 / ikke vurderet	GT 5 / 5	2013 : 4	Ikke vurderet
	17.22.14	B3 / ikke vurderet	GT 5 / 5	2013 : 5	Ikke vurderet
	17.22.16	B3 / ikke vurderet	GT 5 / 5	2013 : 4	Ikke vurderet

Regionplansmålsætningen er en kobling af fisk og fauna, det er beskrevet herunder:

En B1 målsætning stiller krav til, at vandløbet skal kunne anvendes som gyde- og opvækstområde for laksefisk.

Et B3 målsat vandløb, skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpefisk.

Med målsætningerne følger et krav til dyrelivet i vandløbet, der defineres som Dansk Vandløbs Fauna indeks, DFVI, også kaldet faunaklasse. DVFI har en skala fra 1 til 7, hvor 1 er næsten intet dyreliv og kun arter, der kan tåle meget forurenet og iltfattigt vand, og hvor 7 er helt rent og rislende iltholdigt vand.

Ifølge vandrammedirektivet, skal vandløbene opnå god økologisk tilstand inden 2015. I vandplanerne er dette præciseret til at vandløb, der i planerne er udpeget som blødbundsvandløb, kunstige el. stærkt modificeret skal opnå en DVFI på 4 og øvrige vandløb en DVFI på minimum 5. God økologisk tilstand er et udtryk for en "svag afvigelse fra en tilstand upåvirket af menneskelig aktivitet".

Godt økologisk potentiale har et reduceret mål mht. DVFI, disse vandløb skal opnå et indekstal på 4.

Alle de vandløb, der ikke er specifikt målsat i vandplanen har en generel målsætning, da alt overfladevand skal opfylde god økologisk tilstand svarer en generel målsætning til en DVFI på 5 medmindre vandløbet er et blødbundsvandløb, stærkt modificeret eller kunstigt, i de tilfælde skal DVFI være 4.

Vandplanerne er den 4. december 2012 erkendt ugyldige – planen er sendt i fornyet høring – målsætningen for de enkelte strækninger kan ændres i den proces.

Registreringerne i vandløbene viser, at vandløbene, på nuværende tidspunkt opfylder deres målsætning på nogle strækninger.

Ifølge NaturErhvervstyrelsens randzonekort er alle vandløbene omfattet af reglerne om op til 10 m randzoner langs alle vandløb, der trådte i kraft i september 2012.

For, at vandløbene fortsat skal kunne opfylde deres målsætning, vil det som minimum kræve at, der ikke sker en øget udledning af næringsstoffer og sprøjtegifte. Vedligeholdelsen skal foretages skånsomt og sidst men ikke mindst, at der foretages fysiske forbedringer ved blandt andet udlægning af sten (dette kræver en reguleringssag). Der er et projektforslag under udarbejdelse på Øster Egesborg vandløbets øvre del.

En øget belastning af systemet kan derfor ikke godkendes, dette burde være sikret da markerne ligger i Nitratklasse 3.

Vurdering

En del af det kvælstof og fosfor, der udvaskes fra den udbragte gylle ender i Bøgestrømmen, der ikke opfylder dens målsætning. Desuden skal det som Natura 2000 områder opnå gunstig bevaringsstatus.

Vandløbene kan få yderligere forringet vandkvalitet ved øget næringsbelastning.

Det vurderes, at der i forbindelse med denne udvidelse ikke kommer en væsentlig merpåvirkning af naturen og vandløbene.

7.5 Påvirkning af Kystvande

Arealerne afvander til Stege Bugt (bilag 2). I oplandet til Stege Bugt har der været stigende husdyrtryk de seneste år. Der er derfor indsendt dokumentation for, at ejendommen ikke udleder flere næringsstoffer end en planteavlsproduktion.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT).

8.1 Management

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens evt. medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Evt. medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspredning af gylle.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

8.2 Staldteknologi

Alle stalde er indrettet med delvist fast gulv og spalter i gødearealet, hvilket er BAT.

Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale opfyldes i overensstemmelse med lovkrav.

Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperatur strategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil kunne begrænse lugt og ammoniak.

Overbrusningen medvirker til at køle dyrene i de varme perioder, binde støv, samt bidrage til regulering af grisenes gødeadfærd, således at svineri i stierne undgås. En vis andel fast gulv minimerer gylleoverfladen i gyllekummen i stalden, og minimerer derfor ammoniak fordampningen. Der kan dog være en større arbejdsbyrde ved delvist spaltegulv, da det faste gulv skal renholdes.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

De nuværende stalde lever umiddelbart op til BAT niveauet, idet de er indrettet med delvis spaltegulv. Der forventes en renovering af staldene indenfor en 20 årig periode. Her vil evt. ny BAT teknologi blive indført i stalden.

8.3 Fodring

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder, der er optimeret med råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes nyeste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm.
- Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer.
- Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

8.4 Energi og ressourcer

Energiteknologi på ejendommen (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, (udskiftningen vil foregå efterhånden som elpærerne springer), eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.

- De enkelte staldafsnit udtørres med varmeblæser efter vask, inden der indsættes nye grise. På den måde undgås det at ventilere unødigt, samtidig med at det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Hvor det er muligt, er der opsat lavenergi lysstofrør/elpærer.
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.

Vandteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelle ødelagte vandrør.

8.5 Opbevaring af husdyrgødning

Gyllebeholderen efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderen er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bund er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer.

Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager.

Disse regler indebærer bl.a. 10 årig beholderkontrol.

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olie/kemikalier

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør
- Spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn
- Gyllevognen vælter
- Strømsvigt slukker ventilation.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietanke er godkendt og kontrolleres jævnligt.
- Medicin opbevares i aflåst rum

- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af varmemstress.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

8.6 Beregning af BAT-emissionskrav

Der er foretaget en BAT beregning, jf. Miljøministeriets vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I eksisterende stalde skal emissionsniveauet så langt ned, som det er muligt under hensyntagen til proportionalitet. I nye stalde skal det fastsatte BAT niveau overholdes.

Tabel 6.6 Ammoniakemission.

	Kg NH ₃ -N pr. årsvildt	Antal årsvildt	Kg total
Søer (eksisterende stalde)	3,01	300	903,00 kg
Polte (eksisterende stalde)	0,31 x 0,826*	140	35,87 kg
Smågrise (eks. stalde)	0,043	8.300	356,90 kg
Smågrise (nye stalde)	0,0366	1.700	62,22 kg
			1.357,99 kg

* Korrektionsfaktor, jf. referenceligningen.

Ejendommens samlede BAT ammoniakemissionskrav er således 1.357,99 kg.

Tabel 6.7 ammoniakemissionskrav

Det generelle ammoniakemissionskrav, 30 %	1.494,28 kg NH ₃ -N/år
Det beregnede BAT ammoniakemissionskrav (udregnet ovenfor)	1.357,99 kg NH ₃ -N/år
Den faktiske ammoniakemission	1.349,59 kg NH ₃ -N/år

Ejendommen overholder både BAT kravet og 30 % reduktionskravet, idet den faktiske emission er 1.349,59 kg N. Dette skyldes de valgte staldsystemer, som har en lavere ammoniakemission i forhold til referencesystemerne.

Vordingborg Kommune vurderer, at ammoniakemissionen fra stald og lager er overholdt, da både det generelle ammoniakemissionskrav og BAT-kravet er overholdt. Påvirkningen på naturområder vil blive vurderet i afsnit 7.

8.7 Samlet vurdering af BAT

Vordingborg Kommune vurderer at ejendommen lever op til BAT på såvel eksisterende som nye stalde samt at ejendommen lever op til de BAT –niveauer som der er lagt op til i Miljøstyrelsens nye vejledning.

9. Alternative løsninger og 0-alternativet

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme.

Placeres dyreholdet over flere ejendomme vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive mærkbart forøget. Det kan hermed bevirke nedlægning af en urentabel bedrift med store samfundsøkonomiske tab til følge.

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenarie på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være tilstede og denne må afvikles.

Et 0-scenarie vil også betyde at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse med de forbedringer i forhold til miljøet der er forbundet hermed.

10. Husdyrbrugets ophør

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække nedlukkes, vil gyllebeholderen blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

11. Egenkontrol

Beskrivelse af egen kontrol

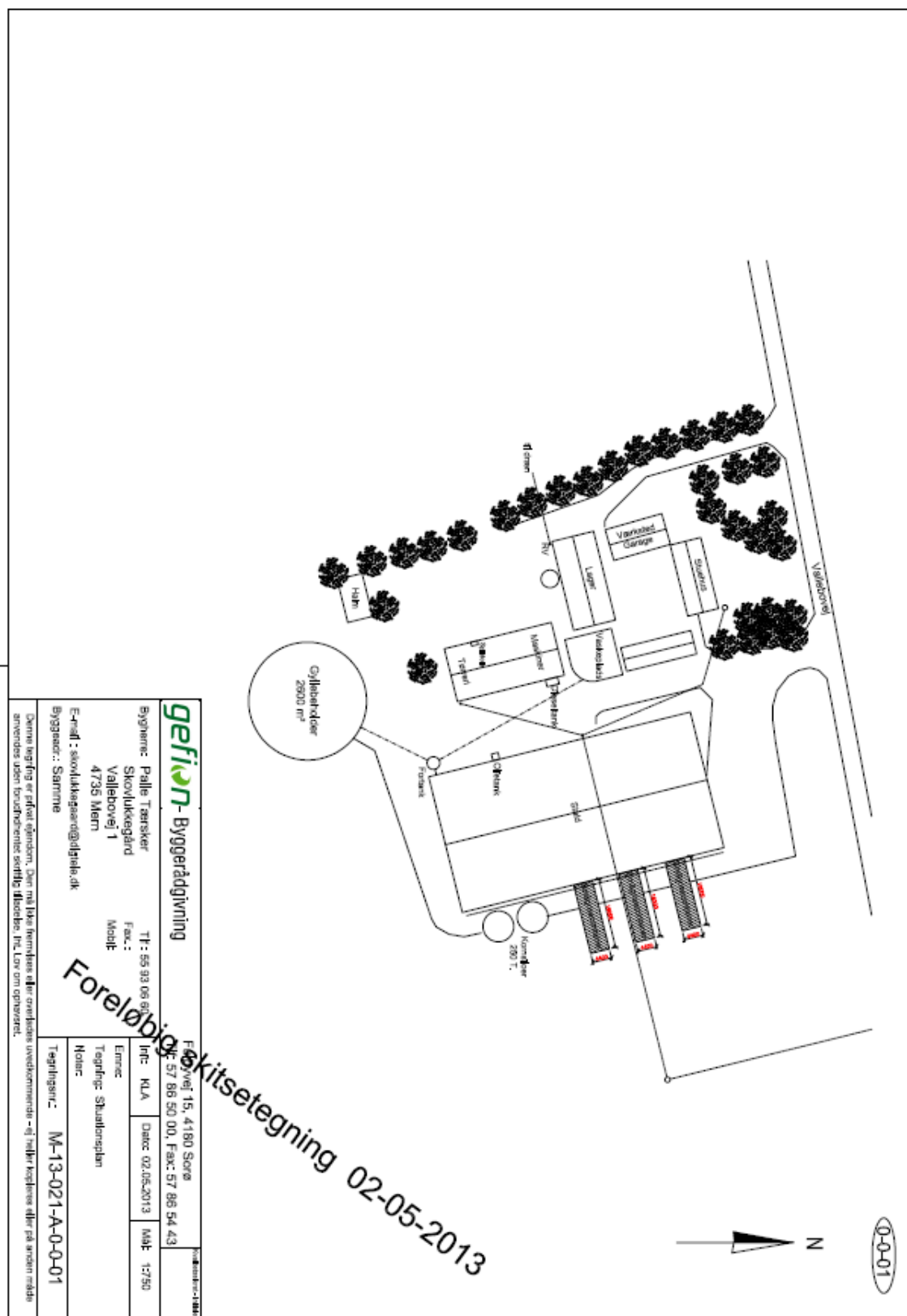
Forslag til egenkontrol- følgende punkter anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyr lægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stald, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og -stationer.

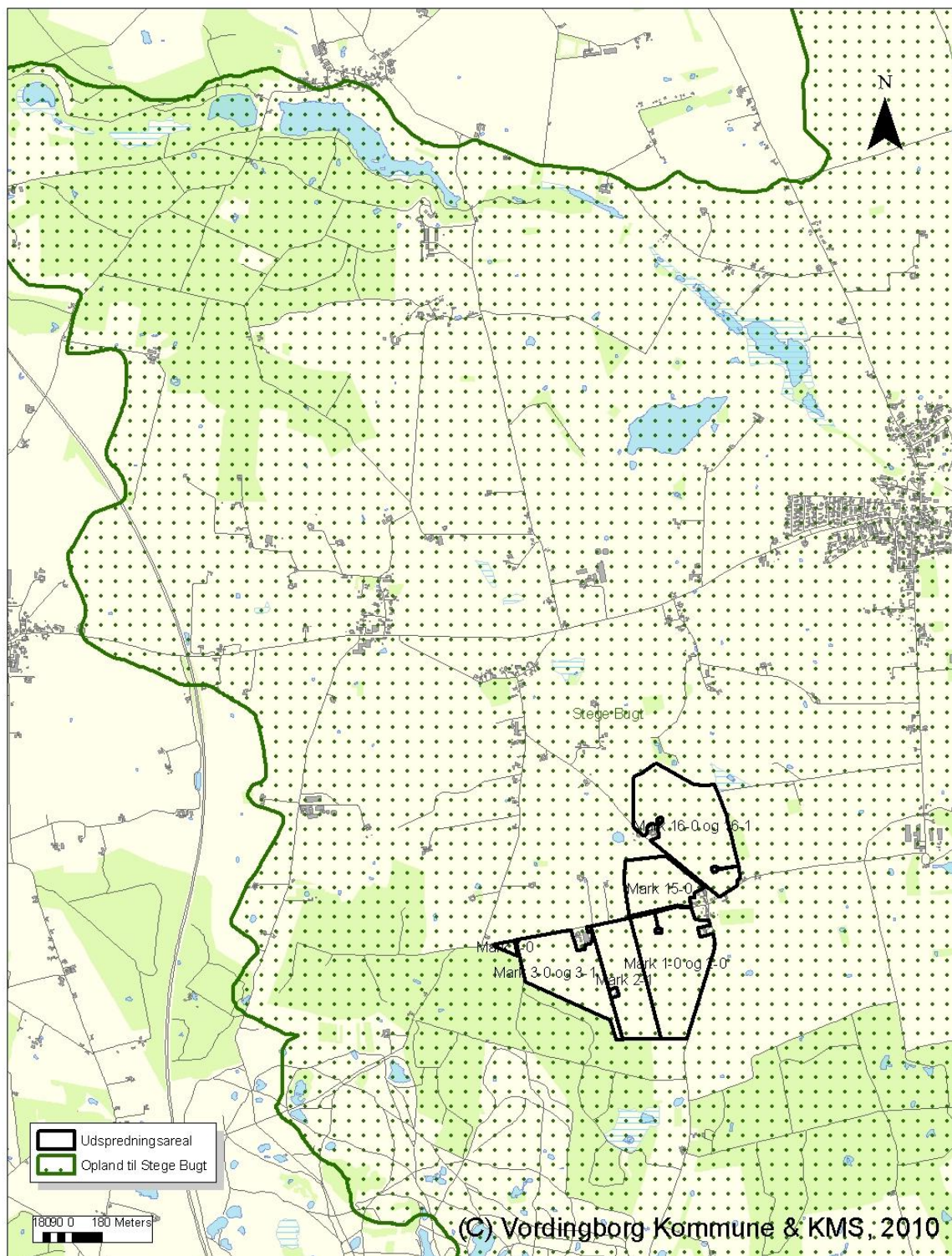
- Gyllebeholder og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Derudover skal egenkontrollen indeholde dokumentation i henhold til godkendelsens vilkår, herunder vilkår til registrering af el, vand, energi.

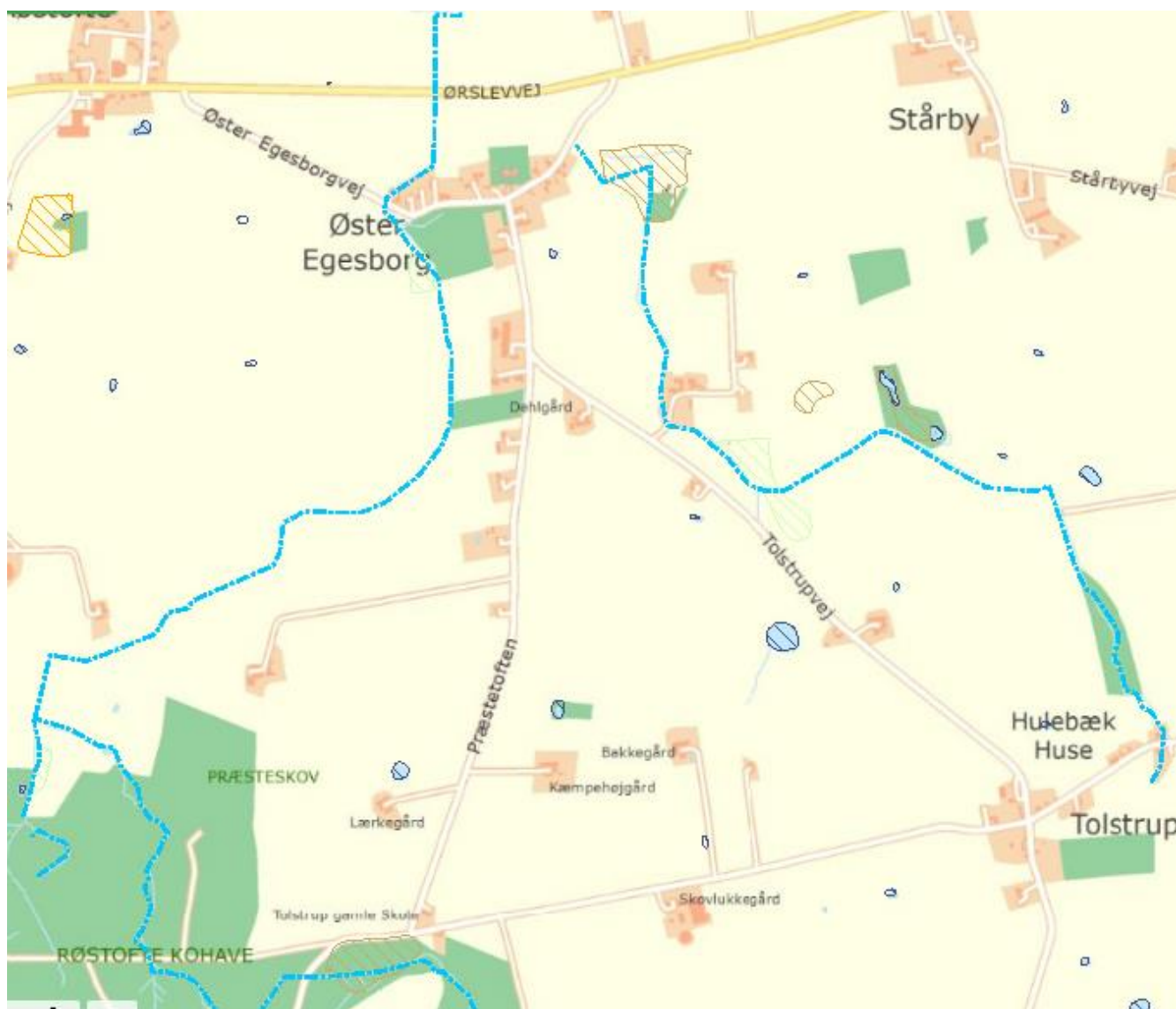
Bilag 1. Situationsplan over ejendommen

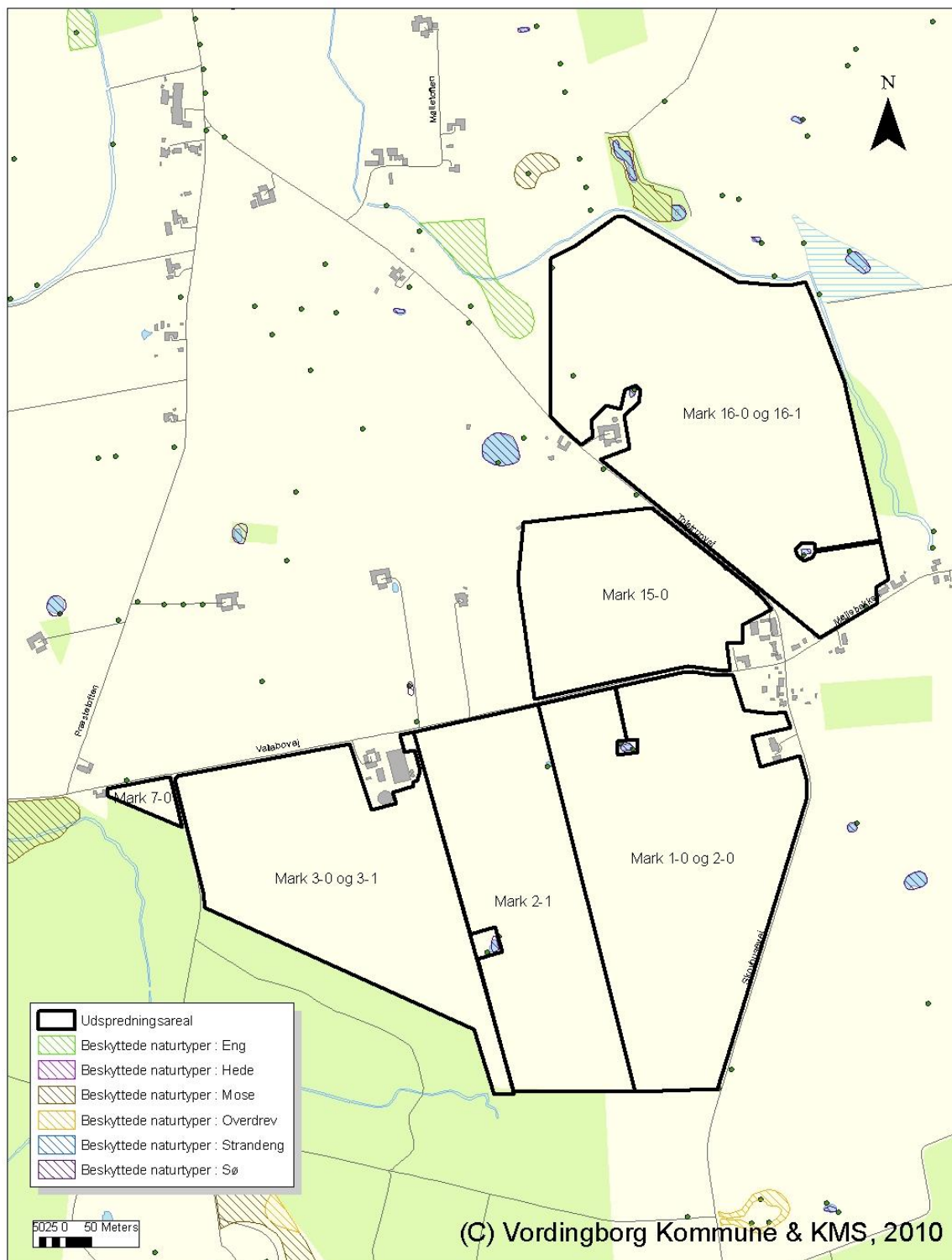
Bilag 2. Oplande der afvandes til

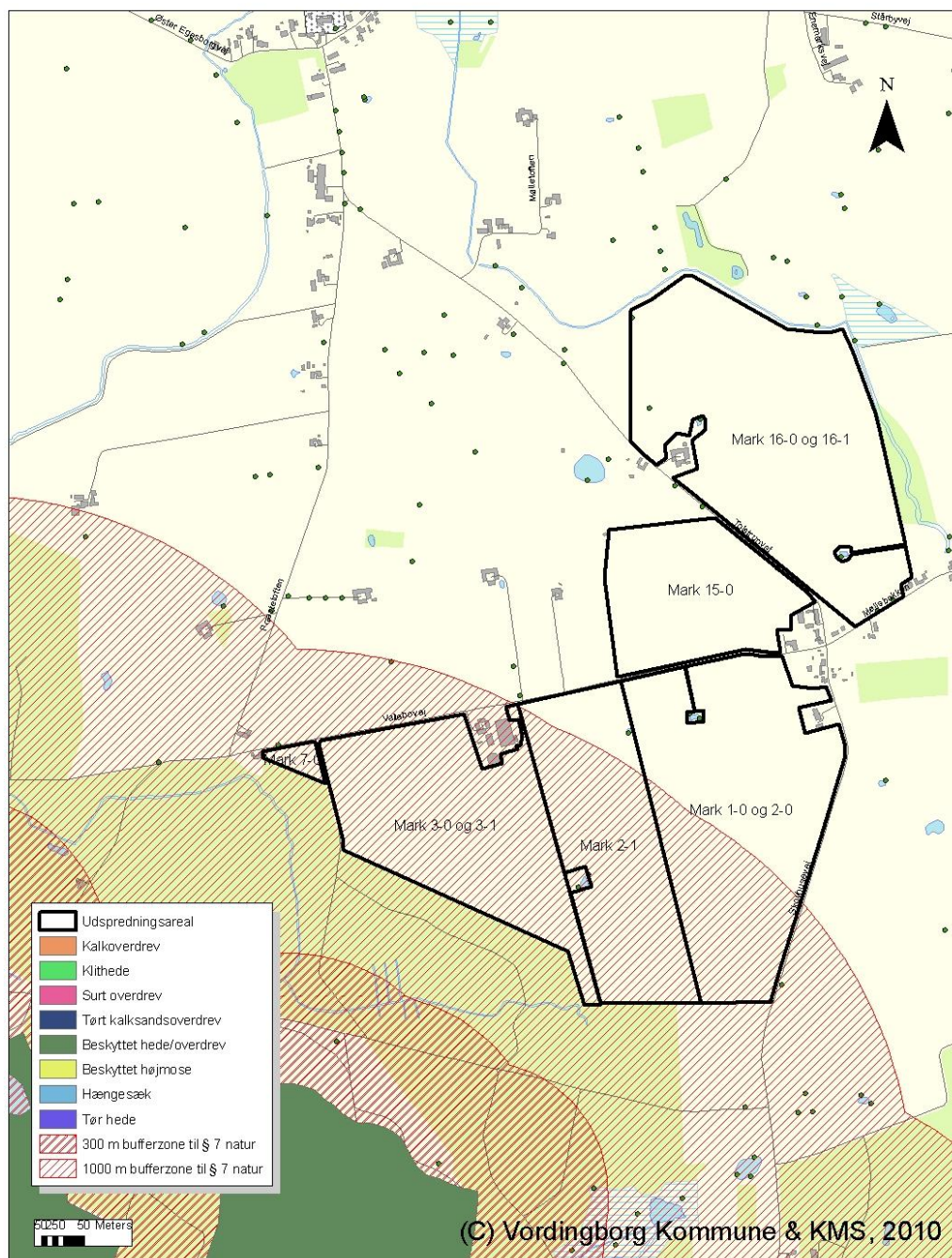
Bilag 3. Transportveje

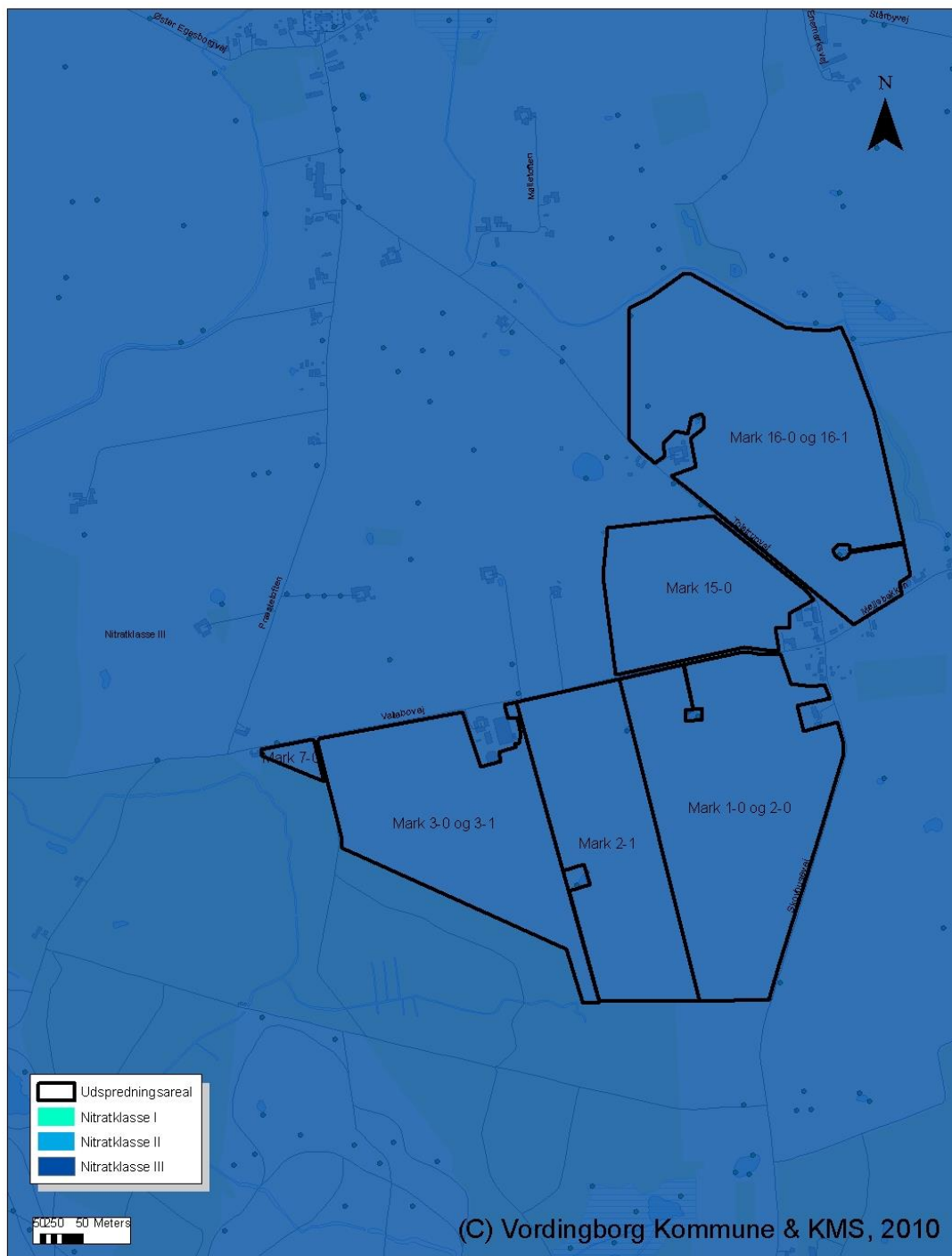
Bilag 4. Områder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven

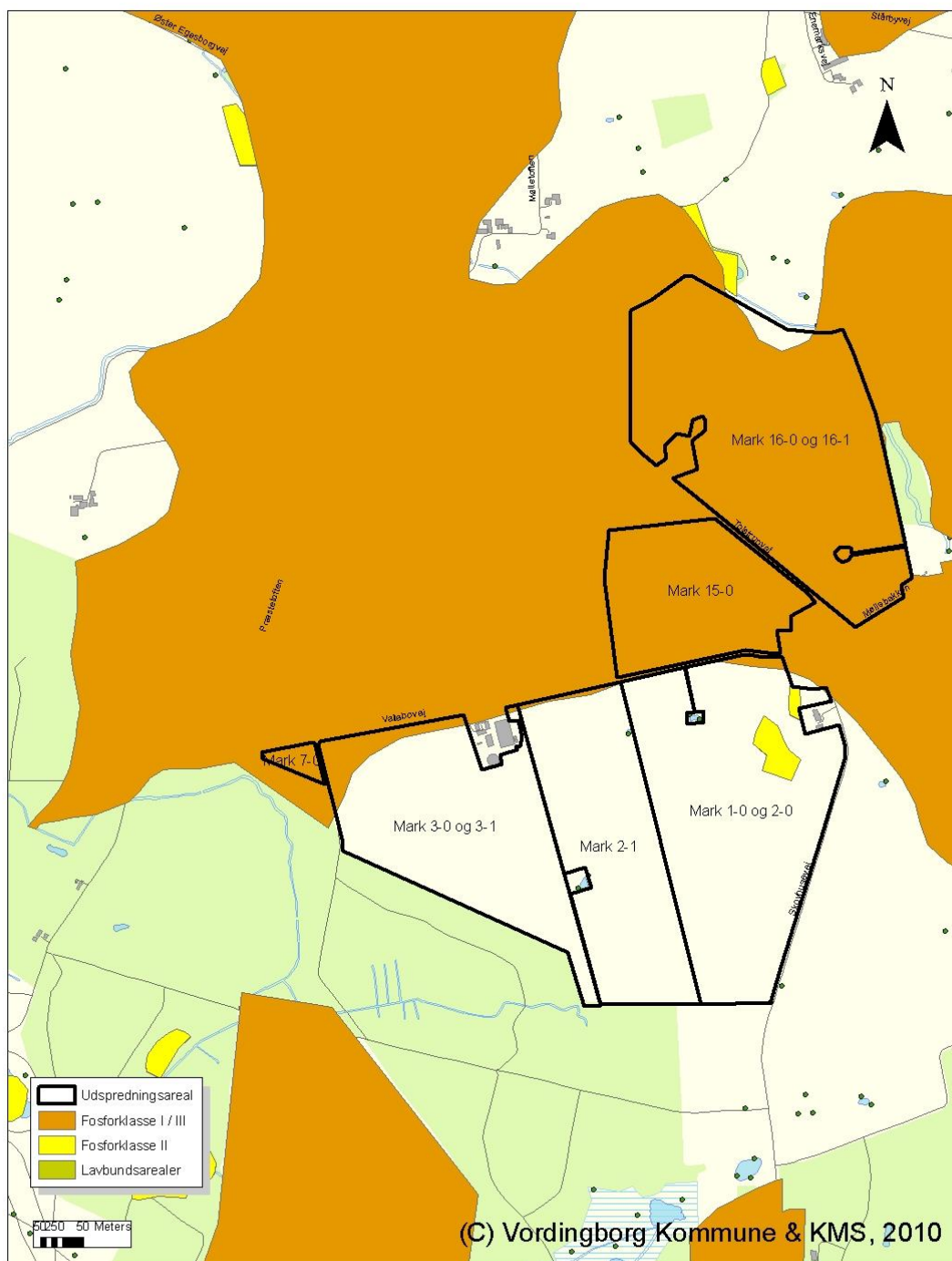
Bilag 5. Bufferzoner for § 7 områder i forhold til ammoniakdeposition

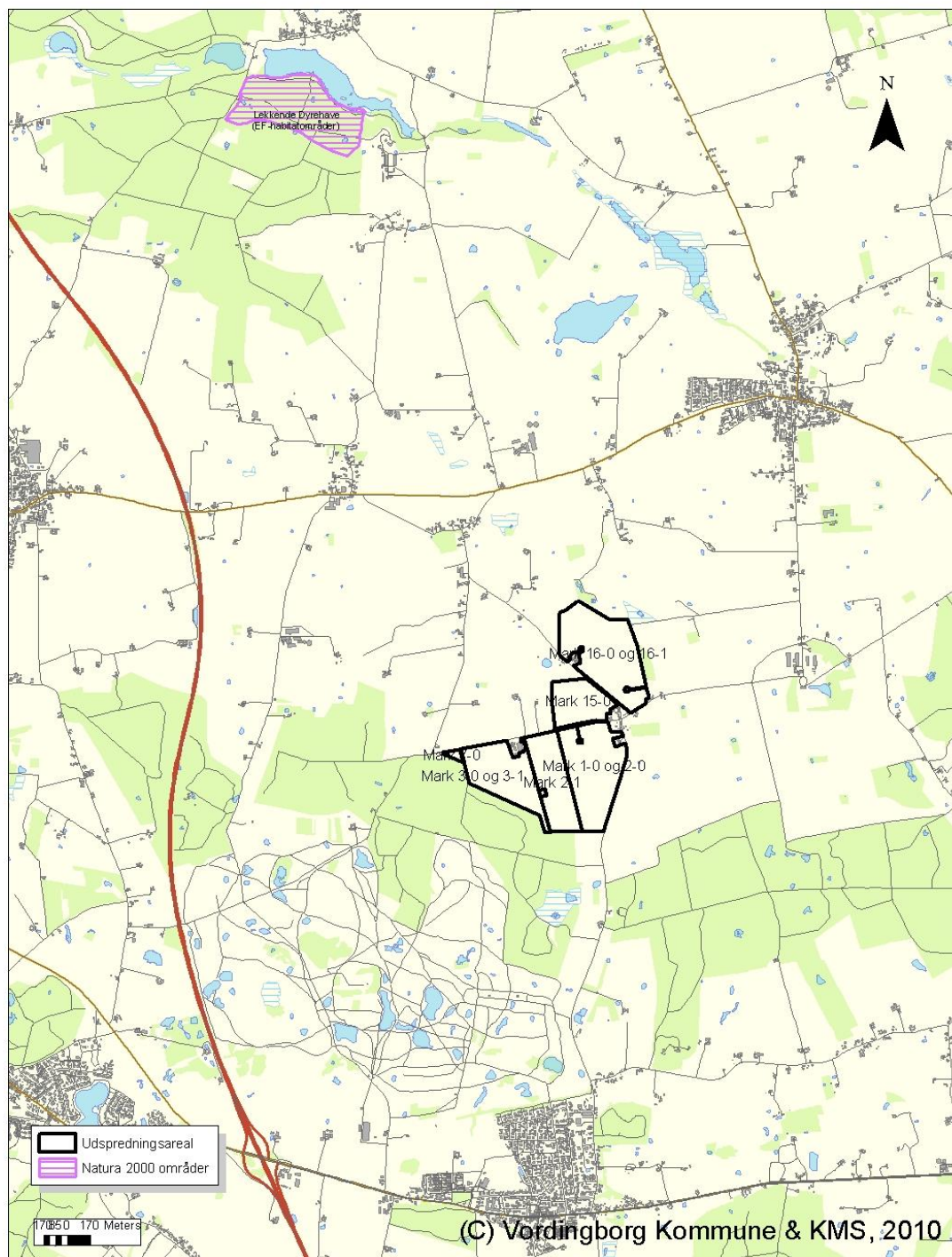
Bilag 6. Kort over nitratklasser

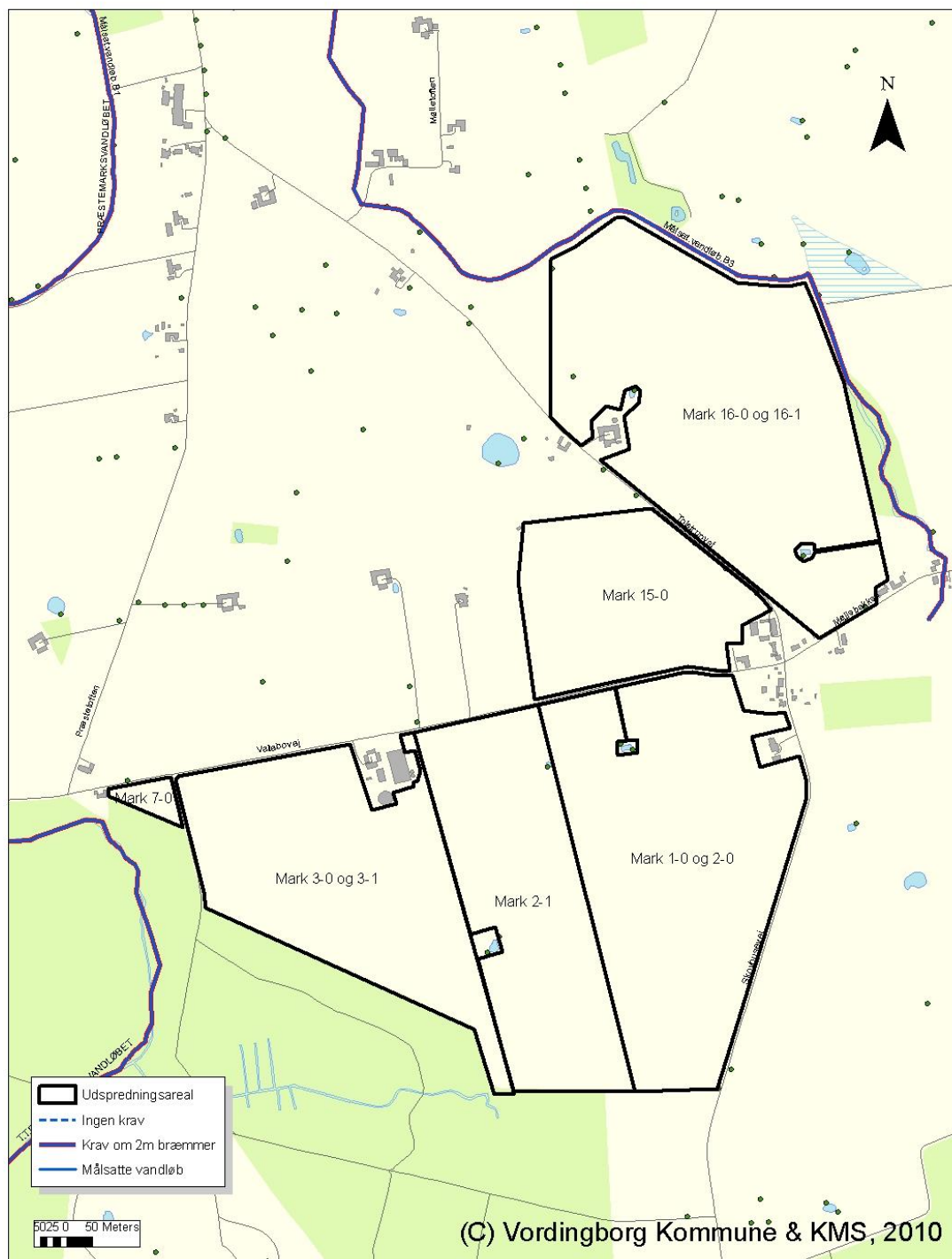
Bilag 7. Kort over fosforklasser

Bilag 8. Natura 2000 områder

Bilag 9. Kort over vandløb

Bilag 10. Beredskabsplan

Telefonliste Brandvæse 112 Ambulance 112 Miljømyndighed 112 Lægevagt 70 15 07 00 Miljømyndighed 55 36 24 85 Gefion 57 86 50 00 Dyrlæge: Alex (Ø-vet) 55 50 08 58 Foderstoffirma: DLG: 33 68 42 00 33 68 44 00 Danish Agro: 72 15 80 00 Elektriker: Ole El 55 99 47 00 El-leverandør SEAS NVE 70 29 29 29 Maskinstation: Allan Larsen 20 97 41 81 PALLE 40 10 16 60 DORTE 27 62 61 01	Brand – instruks Ring 112 og oplys: • navn, adresse og det tlf., du ringer fra • hvad der er sket, og at det er en gårdbrand • er der tilskadekomne – hvor mange? • er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget Ring til Palle på 40 10 16 60 Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt: • Evakuer dyr • fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer. Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene. Oplys om: - adgangsveje - hvor det brænder og omfang - tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed.	Gylle – overløb Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys: - navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra - hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud - er der risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring? Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne. Ring til Palle på 40 10 16 60 Opdæmning kan ske med jord Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord eller halm baller. Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.	Kemikalie og oliespild m.v. Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys: - navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra - hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud - er der risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring? Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne Ring til Palle på 40 10 16 60
--	---	---	---

Personskade Ring 112 ved alvorlig skade og oplys: - navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra - hvad er der sket og hvordan er personens tilstand? - adgangsveje. Yd førstehjælp, hvis det er muligt. Førstehjælpsudstyr er placeret i stalden, i stuehuset og længen mellem stuehus og stald. Kontakt lægevagten ved lettere skade. Ring til Palle på 40 10 16 60	Stophaner og hovedafbrydere Elektricitet: Der er 2 hovedafbrydere: 1 i stuehuset. 1 i den vestlige del af stalden. Vand: Hovedhanen er placeret øst for stuehuset.	Strømsvigt Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme. Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign. Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el-leverandøren og hør om varigheden af udfaldet. Nødstrømsgenerator er placeret i maskinhuset.	Transport af bekæmpelsesmidler Kemikalier opbevares i lukket container ved den nye vaske-/fyldeplads. Under transport er bekæmpelsesmidlerne beskyttet mod stød m.v. i en lukket kasse. Der medbringes en pakke savsmuld/kattegrus, plastpose og skovl til evt. opugning af spild Medbring altid mobiltlf. til opkald ved uheld. Der er førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.
--	---	--	---